

En daarom Limburgers, die woont in de buurt waar de Waterspreeuw nestelt, laat u, onder géén voorwendsel verleiden om, 't zij exemplaren, 't zij nesten, 't zij eieren van den waterspreeuw in handen te spelen van welken verzamelaar ook!

Beschouwt den waterspreeuw als iets wat echt Limburgsch is.

Zoo vele mooie Limburgsche zaken op natuurhistorisch gebied zijn in den loop der tijden voor Limburg verloren gegaan.

Moge de waterspreeuw dan voor Limburg behouden blijven!

Namens het bestuur:

JOS. CREMERS, president.

B. GILJAM, secretaris.

Maandelijksche Vergadering.

De Maandelijksche vergadering zal plaats vinden te Sittard (Oranje-hotel op **Woensdag den 29 Juli**, tegen 7 uur.

Onze Museum-tuin.

Na de publicatie van de lijst der planten, welke in onzen Museum-tuin staan, hebben we daarin nog geplant:

Gramineëen:	Koeleria Pyramidata.
Polypodiaceëen:	Botrychium Lunaria.
	Polystichum Oreopteris.
	Polystichum spinulosum.
Liliaceëen:	Muscari comosum.
Ranunculaceëen:	Ranunculus Flammula.
Rosaceëen:	Geum rubellum.
Rubiaceëen:	Galium saccharata.
Compositen:	Arnica montana.
	Lactuca perennis.

Op 't oogenblik bevinden zich dus in onzen tuin 220 verschillende planten.

M.

S.

Factoren, die den plantengroei en speciaal de plantenverbreiding kunnen beïnvloeden.

Eene korte inleiding tot de Physiografische botanie van Zuid-Limburg. (Vervolg).

B 2. Heerschende winden.

De wind is zeer zeker een factor die veel invloed kan uitoefenen op de verbreiding van den plantengroei. Vele planten toch behoeven dit natuurverschijnsel om hare zaden te kunnen verspreiden en ook zeer vele benutten het voor de overbrenging van haar stuifmeel naar soortgenooten en houden daardoor de soort in stand, die in vele gevallen zou te gronde gaan als hare bloem op zelfbestuiving was aangewezen.

Waar dit voor den wind in 't algemeen het geval is zal het in het bijzonder gelden voor den heerschenden wind, bij ons den Z. W. tot N. W. wind. Deze kan toch in veel meer gevallen zijn invloed doen gelden dan de winden die maar nu en dan eens over ons heen strijken, omdat er meer kans bestaat dat hij juist op dien tijd uit die richting zal komen, als de plant hem in haren dienst neemt.

De uitbreiding van een bepaalde plantensoort, die op windverspreiding van hare zaden is aangewezen zal men dan ook in hoofdzaak wel kunnen verwachten naar de zijde tegenovergesteld aan de heerschende windrichting, tenzij misschien de voedingsbodem voor 't kiemen der zaden ongeschikt

mocht zijn of wel dat er op de een of andere wijze, zooals wij al onder A 3 aantoonde, een of andere hindernis in den weg treedt. Het gebied, waarover die verspreiding kan plaats hebben zal echter niet in alle gevallen even uitgebreid zijn. Een Z. W. wind b.v. die strijkt door een Z.W.-N.O. verloopend dal, zal wel de zaden in de N. O. richting medevoeren, doch deze zullen zich reeds spoedig aan de hellingen vasthechten en trachten daar een groeiplaats te vinden. Eenzelfde wind over een plateau of heuvelrug strijkende heeft een veel ruimer verspreidingsveld voor zich en zal de zaden niet alleen in N. O. richting over een grooten afstand kunnen transporteerden, doch ook door dwarrelwinden de zaden meer zijdelings verspreiden, misschien zelfs waaivormig.

Mogelijk houdt het voorkomen van *Salix purpurea* (bittere wilg) bij Itteren met dezen factor verband.

Op de windbestuiving komen we nog bij D 3 terug.

Niet altijd zullen de heerschende winden goede diensten aan den plantengroei bewijzen, daar zij vaak in den zomer de temperatuur sterk afkoelen. 't Is zeer goed mogelijk dat ze plaatselijk daardoor het bestaan van een bepaalde plantensoort onmogelijk maken.

B 3. Belichting.

Dat de plant voor haar bestaan licht behoeft is, behoudens enkele uitzonderingen, een welbekend feit. Tot de uitzonderingen behooren o.a. sommige zwanmen, die wij zelfs nog in het absoluut donker van mijngangen herhaaldelijk waarnamen en die menigeen wel eens veel last veroorzaakten door onder de vloeren van huizen welig te tieren.

De meeste planten zullen echter bij niet voldoende licht te gronde gaan of afwijkende vormen en kleuren aannemen. De bladeren verliezen hun chlorophyl of vertoonen vlekken en krijgen daardoor een ziekelijk uiterlijk.

Een goed voorbeeld van den invloed van het licht op den plantengroei verkrijgt men als men een grasperk met een niet lichtdoorlatend voorwerp bedekt. Na eenige dagen reeds nemen de grasrietjes en sommige andere toevallig daar groeiende planten een gele, bleke tint aan. Laat men een dergelijk voorwerp gedurende een langeren tijd op die plaats liggen, dan zal men bemerken, dat de daaronder voorkomende planten wegwijnen en ten slotte geheel afsterven. Aan de buitenranden van dat voorwerp zal men dan eveneens ontwaren dat de daar groeiende planten nog in den strijd om het bestaan overwinnaar trachten te blijven door zijdelings uit te groeien en zodoende hare toppen weer in het licht te brengen.

Hoewel men dus bijna zou mogen beweren, dat zonder licht geen plantengroei mogelijk is, bestaat er toch een groot verschil in de hoeveelheid licht die de verschillende planten voor hun groei behoeven. Sommige soorten verkiezen alleen normaal te gedijen in den vollen zonneshijn, b.v. *Helianthemum vulgare* (zonneroosje), terwijl daarentegen weder andere op beschaduwde plekjes moeten groeien, willen zij niet door den zonneshijn verschrompeld en in hun groei tegengehouden worden, b.v. verschillende Filiees (Varens). Nog dezer dagen konden wij den invloed van het licht op *Athyrium Filix femina* (Wijfjesvaren) en *Polystichum aculeatum* (Naaldvaren), die wij in onzen zonnigen tuin geplant hadden, mooi waarnemen. Zoodra de zonnige dagen verschenen, was het alsof de mooie bladveeren we-